

Către: Ion APOSTOL
Viceministru al Mediului

Copie: Pavel FILIP
Prim-ministru
Republica Moldova

Copie: Octavian CALMÎC
Viceprim-ministru
Ministerul Economiei

Nr. 57 din 28 iunie 2017

Ref.: Comentariile A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” la Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje

Stimate dle Ministru,

Prin prezenta adresare, A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” („AmCham Moldova”) se expune suplimentar asupra proiectului de „Regulament privind ambalajele și deșeurile din ambalaje” („Regulament”).

Printre principalele deficiențe ale mecanismului de implementare a responsabilității extinse a producătorului în ceea ce privește deșeurile de ambalaj, notăm (i) iminența impunerii unei poveri duble în ceea ce privește gestionarea deșeurilor de ambalaj; (ii) absența unor mecanisme coercitive; precum și (iii) diminuarea obiectivelor de valorificare și reciclare a deșeurilor de ambalaj, în contextul realităților social-economice ale Republicii Moldova.

1. Iminența impunerii duble a agenților economici onești

Legea nr. 209 din 23 decembrie 2016 cu privire la deșeuri introduce principiul responsabilității extinse a producătorului. În conformitate cu art. 12 alin. (2): Responsabilitatea extinsă a producătorului reprezintă totalitatea de obligații impuse producătorilor, fie individual, fie colectiv, pentru recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor scoase din uz; fiind *aplicabil inter alia* ambalajelor.

Pe de altă parte, conform art. 11, Legea nr. 1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului, „taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului” se aplică produselor ce sunt împachetate în ambalaje din materiale plastice sau în ambalaje din carton neondulat (specificat la poziția tarifară 4819 20 000), cu sau fără folie de aluminiu și/sau polietilenă. Destinația respectivei taxe fiind instituirea unor mecanisme la nivel de autoritate publică ce ar permite gestionarea calitativă a ambalajelor precitate.

Așadar, în contextul actual, se constată că agenții economici vor fi supuși la două măsuri de reglementare dar cu efect echivalent.

Remarcăm că conform Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023¹, în speță „Obiectivul specific 4: Reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului și îmbunătățirea măsurilor de prevenire a poluării mediului.”, acțiunea „3) Îmbunătățirea și eficientizarea instrumentelor fiscale și economice în domeniul protecției mediului.”, stipulează:

„Reieșind din faptul că rolul sistemului actual de plăți pentru poluarea mediului este limitat în ceea ce privește generarea veniturilor pentru fondurile ecologice, este necesară o reformă cuprinzătoare a sistemului, care să includă:

e) crearea mecanismelor economice necesare la implementarea principiului de răspundere extinsă a producătorului, cum ar fi sistemul-depozit, ce constă în fabricarea ambalajelor corespunzătoare unor reutilizări multiple, și garanția financiară, ce prevede transferarea de către producătorii de echipamente electrice și electronice și de substanțe chimice introduse pe piața națională la un cont special (de exemplu, contul Fondului Ecologic) a unei sume echivalente costului operațiunilor de colectare, reciclare, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor produse de acestea, iar în cazul în care producătorul realizează aceste activități, suma se restituie.”.

Așadar solicităm respectuos inițierea procedurii de amendare a Legii nr. 1540 din 25.02.1998 în vederea eliminării „taxei pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului” pentru acei agenți economici ce au instituit un sistem individual sau fac dovada apartenenței la un sistem colectiv.

2. Lipsa unor mecanisme clare de sancționare

Deși actualmente Codul Contravențional conține o serie de norme în ceea ce privește încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor, acestea sunt corelate la Legea nr. 1347-XIII din 9 octombrie 1997 privind deșeurile de producție și menajere. Așadar concluzionăm lipsa unor instrumente de sancționare a agenților economici neoneroși în partea ce ține nerespectarea *Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje*, or mecanismele de aplicare a prevederilor legale și a celor de sancționare urmează a fi dezvoltate și promovate paralel, întru asigurarea conformării benevole la noile rigori legislative.

Situația urmează a fi abordată într-un mod complex, mai ales prin prisma faptului că agenții economici urmează să creeze sisteme colective de gestionare a deșeurilor, fapt ce implică alocarea unor resurse financiare considerabile din partea agenților economici la etapa asocierii acestora. În același context remarcăm că Legea nr. 209 din 29.07.2016 atribuie calitatea de agent constator „*Autorității administrative cu funcție de supraveghere și control în domeniul gestionării deșeurilor*”, fără a specifica expres denumirea instituției publice responsabile.

Considerăm necesară analiza oportunității păstrării „taxelor pentru produse ambalate”² aplicabile agenților economici ce nu au creat un sistem individual sau nu sunt partea a unui sistem colectiv, cu caracter de stimulare pentru implementarea principiului responsabilității extinse a producătorului, inclusiv cu setarea procedurilor adiacente. Resursele financiare colectate urmează a fi direcționate doar pentru atingerea obiectivelor de reciclare și valorificare a deșeurilor din ambalaj.

3. Particularitățile de funcționare a „sistemului depozit”

¹ Hotărârea Guvernului nr. 301 din 24.04.2014

² Legea nr. 1540 din 25.02.1998, art. 11

Proiectul de Regulament își propune introducerea conceptului de „sistem de depozit” drept sistem prin care cumpărătorul, la achiziționarea unui produs ambalat într-un ambalaj refolosit, plătește vânzătorului o sumă de bani care îi este rambursată atunci când ambalajul este returnat.

Deși nu urmează a fi parte integrantă a respectivului act normativ, Ministerul Mediului urmează a se asigura sunt create condițiile legale și fiscale în vederea aplicării acestui sistem, inter alia reglementându-se următoarele aspecte, modalitatea înregistrării în evidențele contabile a valorii ambalajelor refolosibile, particularități fiscale.

4. Sistemul individual

La nivelul practicilor țărilor membre ale Uniunii Europene, agenții economici pot decide asupra modalității de atingere a țintelor de reciclare și valorificare, exercitând responsabilitățile individual sau printr-un sistem colectiv, sistem de altfel prevăzut și în proiectul de Regulament.

Notăm că proiectul de act normativ conține reglementări destul de vagi privind drepturile și obligațiile agenților economici ce își îndeplinesc obligațiile în cadrul unui sistem individual, acestea în mare parte rezumându-se la „sunt obligați să preia de la beneficiari și de la consumatori ambalajele folosite rezultate de la propriile produse și să le încredințeze unui valorificator autorizat [...]”. S-ar subînțelege că obligațiile acestuia apar doar în momentul în care cealaltă parte (consumatorul, beneficiarul) intenționează să predea deșeurile către producător. Ulterior, pct. 26 remarcă că în cazul în care agentul economic nu își îndeplinește obiectivele de reciclare și valorificare, aceștia vor achita la Fondul Ecologic Național o sumă egală cu prețul plătit pe tona reciclată de agenții economici responsabili la sistemul colectiv, înmulțit cu cantitatea de deșeuri de ambalaje nevalorificate.

Este necesar de a asigura că agenții economici ce utilizează diferite sisteme de gestionare a deșeurilor de ambalaje nu sunt defavorizați, impunându-le (direct sau indirect) un set de obligații și instrumente diferite.

Așadar propunem următoarea redacție a pct. 20: „Agenții economici prevăzuți la punctul 14 din prezentul Regulament care își îndeplinesc responsabilitățile individual, au același drepturi și obligații precum sistemul colectiv.”.

5. Dreptul de proprietate asupra materialelor

Majoritatea țărilor membre ale Uniunii Europene au implementat sisteme colective de gestionare a deșeurilor de ambalaj, în cadrul cărora sistemele dețin dreptul la proprietatea asupra deșeurilor (Republica Cehă, Austria). Sistemele colective care nu au proprietate materială sunt nesustenabile din punct de vedere financiar și își îndeplinesc obligațiile cu mai multe deficiențe (de exemplu, Grecia, România, Polonia).

Se recomandă implementarea mecanismelor prin care sistemele colective dețin dreptul de proprietate asupra deșeurilor de ambalaj.

6. Sincronizarea țintelor prevăzute în Regulament, începând cu 2019

Se recomandă revizuirea Anexa 1 astfel încât să fie ajustat programul de etapizare a obiectivelor de valorificare și de reciclare, globale și pe tip de material de ambalare, la nivel național, pentru

perioada 2018 - 2024 și începând cu anul 2025, astfel încât țintele de colectare să fie stabilite începând cu anul 2019.

Legiuitorul urmează să țină cont că mediul privat urmează să implementeze sistemele de gestionare a deșeurilor într-o perioadă relativă scurtă de timp. În acest sens este nevoie de coagularea producătorilor/importatorilor, disponibilizarea unor resurse financiare, crearea sistemelor colective, identificarea partenerilor de etc., dar și asigurarea funcționării unor mecanisme din partea autorităților, precum crearea Registrului „Managementul deșeurilor”, setarea mecanismului de emitere a autorizațiilor crearea unor astfel de sisteme etc.

7. Se sugerează definirea următoarelor concepte și sintagme

a. valorificator autorizat

Atât Legea nr. 209 din 29.07.2016 privind deșeurile, cât și proiectul de Regulament nu definesc conceptul de „valorificator autorizat”.

b. distribuitor

Se sugerează preluarea definiției din Legea Nr. 235 din 01.12.2011: „*distribuitor – orice persoană fizică sau juridică din lanțul de distribuție, alta decât producătorul sau importatorul, care pune la dispoziție pe piață un produs;*”³.

8. La pct. 28, după „Persoanele juridice” se sugerează inserarea sintagmei „și persoanele fizice ce desfășoară activitate de întreprinzător”.

În speranța unei colaborări fructuoase pe viitor, ne exprimăm disponibilitatea pentru detalierea comentariilor și recomandărilor adresate în contextul unei întrevederi.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A. P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

---

³ Articolul 2